

TÀI LIỆU ÔN LUYỆN TUYỂN SINH LỚP 10
NĂM HỌC: 2016 – 2017
Môn: Ngữ Văn

Phần I: Văn – Tiếng Việt

1. Đọc đoạn văn sau và thực hiện các yêu cầu sau:

“Chao ôi, có thể là tất cả những cái đó. Những cái đó ở thiệt a ... Rồi bỗng chốc, sau một cơn mưa đá, chúng xoáy mạnh như sóng trong tâm trí tôi ...”

(Những ngôi sao xa xôi – Lê Minh Khuê)

- a. Chỉ ra câu cảm thán.
- b. Chỉ ra thành phần trạng ngữ.
- c. Xác định phép liên kết giữa các câu trong đoạn văn

2. Chỉ ra biện pháp tu từ và tác dụng của chúng trong hai câu thơ sau:

*“Ngày ngày dòng người đi trong thương nhớ
 Kết tràng hoa dâng bảy mươi chín mùa xuân”*
 (Viếng lăng Bác – Viễn Phương)

3. Hãy chép chính xác bốn câu thơ miêu tả về *Thúy Vân* trong đoạn trích *Chị em Thúy Kiều* (Truyện Kiều – Nguyễn Du). Cho biết bút pháp nghệ thuật đặc sắc được Nguyễn Du sử dụng ở bốn câu thơ đó,

4. Tìm những yếu tố nghệ thuật đặc sắc được sử dụng trong đoạn thơ sau và nêu tác dụng của chúng:

*“Ta làm con chim hót
 Ta làm một cành hoa
 Ta nhập vào hòa ca
 Một nốt trầm xao xuyến
 Một mùa xuân nho nhỏ
 Lặng lẽ dâng cho đời
 Dù là tuổi hai mươi
 Dù là khi tóc bạc.”*

(Mùa xuân nho nhỏ – Thanh Hải)

5. Đọc đoạn trích sau và trả lời câu hỏi:

“Cháu ở đây có nhiệm vụ đo gió, đo mưa, đo nắng, tính mây, đo chấn động mặt đất dự vào việc báo trước thời tiết hằng ngày, phục vụ sản xuất, phục vụ chiến đấu.”

a. Phân tích trên kể về công việc của ai? Trong văn bản nào? Tóm tắt nội dung của văn bản?

b. Nhân vật “cháu” đang nói chuyện với ai?

6. Đọc kĩ đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi:

“Chúng tôi có ba người. Ba cô gái. Chúng tôi ở trong một cái hang dưới chân cao điểm. Con đường qua trước hang, kéo lên đồi, đi đến đâu đó, xa! Đường bị đánh lở loét, màu đất đỏ, trắng lẫn lộn. Hai bên đường không có lá xanh. Chỉ có những thân cây bị tước khô cháy. Những cây nhiều rễ nằm lẫn lóc. Những tảng đá to. Một vài cái thùng xăng hoặc thành ô-tô méo mó, han gỉ nằm trong đất.”

(Ngữ văn 9, tập hai, NXB Giáo dục năm 2014, trang 113 – 114)

- Đoạn trích trên nằm trong tác phẩm nào? Tác giả là ai?
- Kể tên ba cô gái được nhắc tới trong hai câu văn đầu.
- Khái quát nội dung của đoạn trích trên bằng một câu văn.
- Nêu những phương thức biểu đạt trong đoạn trích.

7. Đọc dòng thơ sau và viết tiếp 3 dòng thơ còn lại để được một khổ thơ chính trong bài thơ “*Bài thơ về tiểu đội xe không kính*” của Phạm Tiến Duật. Nêu những nét nghệ thuật đặc sắc của khổ thơ.

“Không có kính rồi xe không có đèn”

8. Đoạn trích sau được trích từ tác phẩm nào? Tác giả là ai? Cho biết nội dung chính của đoạn trích.

“...Có ở đâu như thế này không: Đất bốc khói, không khí bàng hoàng, máy bay đang âm ì xa dần. Thân kinh thì căng như chảo, tim đập bất chấp cả nhịp điệu, chân chạy mà vẫn biết rằng khắp xung quanh có nhiều quả bom chưa nổ. Có thể nổ bây giờ, có thể chốc nữa. Nhưng nhất định sẽ nổ...”

9. Xác định phép liên kết và từ ngữ liên kết được sử dụng trong đoạn trích sau:

“Tác phẩm vừa là kết tinh của tâm hồn người sáng tác, vừa là sợi dây truyền cho mọi người sự sống mà nghệ sĩ mang trong lòng. Nghệ sĩ giới thiệu với chúng tôi một cảm giác tình tự, một tư tưởng bằng cách làm sống hiện ngay bên trong chúng ta cảm giác, tình tự, tư tưởng ấy. Nghệ thuật không đứng ngoài trở về cho ta đường đi, nghệ thuật vào đốt lửa trong lòng ta khiến chúng ta tự phải bước lên trên đường ấy”

(*Tiếng nói của văn nghệ* – Nguyễn Đình Thi)

10. Đọc đoạn thơ sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

*“Không có kính, rồi xe không có đèn,
Không có mui xe, thùng xe có xước,
Xe vẫn chạy vì miền Nam phía trước:
Chỉ cần trong xe có một trái tim.”*

(*Bài thơ về tiểu đội xe không kính* - Phạm Tiến Duật)

a. Đoạn thơ trên nằm ở vị trí nào trong bài thơ. Đoạn thơ thuộc phong cách ngôn ngữ nào?

b. Những biện pháp nghệ thuật nào đã được sử dụng trong hai câu thơ đầu của đoạn thơ? Tác dụng của các biện pháp nghệ thuật đó trong đoạn thơ.

11. Một học sinh đã viết trong bài làm của mình đoạn sau:

*“Một hai nghiêng quốc nghiêng thành
Sắc thì đòi một tài đành họa hai
Thông minh vốn sẵn tình giờ
Pha nghề thơ họa đủ mùi ca ngâm”.*

- Hãy chép lại đoạn thơ trên sau khi đã sửa chính xác
- Đoạn thơ chép lại chính xác nằm trong tác phẩm nào? Tác giả là ai?
- Đoạn thơ nói về nhân vật nào? Qua đoạn thơ ấy, nhân vật hiện lên là người như thế nào?

12. Chỉ ra và nêu hiệu quả của biện pháp tu từ được sử dụng trong hai câu:

*Dòng sông mới điệu làm sao
Nắng lên mặc áo lụa đào thiết tha*
(Nguyễn Trọng Tạo)

13. Cho đoạn thơ:

*“Con ơi tuy thô sơ da thịt
Lên đường
Không bao giờ nhỏ bé được
Nghe con”*

(Nói với con – Y Phương)

- Tim thành phần gọi – đáp trong những dòng thơ trên
- Theo em việc dùng từ phủ định trong dòng thơ “Không bao giờ nhỏ bé được” nhằm khẳng định điều gì?

14. Đọc đoạn văn sau và trả lời các câu hỏi:

“Vừa lúc ấy, tôi đã đến gần anh. Với lòng mong nhớ của anh, chắc anh nghĩ rằng con anh sẽ chạy xô vào lòng anh sẽ ôm chặt lấy cổ anh. Anh vừa bước, vừa khom người đưa tay đón chờ con. Nghe gọi, con bé giật mình, tròn mắt nhìn, Nó ngơ ngác, lạ lùng. Còn anh, anh không ghìm nổi xúc động.”

(Chiếc lược ngà - Nguyễn Quang Sáng)

- Chỉ ra câu văn chứa thành phần khởi ngữ.
- Xác định những từ láy được dùng trong đoạn trích.
- Câu thứ nhất và câu thứ 2 của đoạn trích được liên kết với nhau bằng phép liên kết nào?

15. Chỉ ra biện pháp tu từ và tác dụng của chúng trong hai câu thơ sau:

*“Đất nước như vì sao
Cứ đi lên phía trước”*

(Mùa xuân nho nhỏ – Thanh Hải)

Phần II: Nghị luận xã hội

1. “*Muốn học tốt phải có phương pháp học cho rộng nhưng phải nắm cho gọn, đặc biệt, học phải đi đôi với hành.*” (Sgk Ngữ văn 8, tập 2, trang 79)

Viết một bài văn ngắn (15 đến 20 dòng) trình bày suy nghĩ của anh/chị về vấn đề trên.

2. Từ đức tính khiêm tốn của nhân vật anh thanh niên trong truyện ngắn *Lặng lẽ Sa Pa* của nhà văn Nguyễn Thành Long, anh/chị có suy nghĩ gì về đức tính khiêm tốn của con người trong cuộc sống?

3. Viết đoạn văn trình bày suy nghĩ của anh/chị về truyền thống đạo lí “*Ăn quả nhớ kẻ trồng cây*” của dân tộc ta.

4. Viết một đoạn văn nghị luận từ 12 đến 15 câu trình bày suy nghĩ của anh/chị về câu tục ngữ “*Có công mài sắt, có ngày nên kim*”, trong đó có sử dụng thành phần tình thái (gạch chân thành phần tình thái).

5. Tuổi trẻ học đường hãy góp phần làm giảm thiểu tai nạn giao thông

6. Viết đoạn văn (khoảng 300 từ) nêu suy nghĩ của anh/chị chúng ta về lòng biết ơn thầy, cô giáo

7. Để chuẩn bị hành trang bước vào thế kỉ XXI, nguyên Phó Thủ tướng Vũ Khoan đã viết: “*Sự chuẩn bị bản thân con người là quan trọng nhất*” (Trích “*Chuẩn bị hành trang vào thế kỉ mới*” – Ngữ văn 9, tập 2, NXB Giáo dục, 2011).

Em hãy viết một đoạn văn hoàn chỉnh (có dài từ 8 đến 10 câu) nêu ngắn gọn “*sự chuẩn bị hành trang*” của bản thân em để hướng tới tương lai.

8. Viết đoạn văn ngắn (khoảng nửa trang giấy thi) nêu suy nghĩ của em về câu nói của nhà giáo dục A. Xukhômliński: “*Một giá trị lớn lao của con người là khả năng nhận ra những lỗi lầm của mình*”.

Phần II: Nghị luận văn học

1. Cảm nhận của anh/chị về đoạn thơ sau:

*"Những chiếc xe từ trong bom rơi
Đã về đây họp thành tiểu đội
Gặp bè bạn suốt dọc đường đi tới
Bắt tay qua cửa kính vỡ rồi.*

*Bếp Hoàng Cầm ta dựng giữa trời
Chung bát đũa nghĩa là gia đình đấy
Võng mắc chông chênh đường xe chạy
Lại đi, lại đi trời xanh thêm.*

*Không có kính, rồi xe không có đèn,
Không có mui xe, thùng xe có xước,
Xe vẫn chạy vì miền Nam phía trước:
Chỉ cần trong xe có một trái tim."*

(*Bài thơ về tiểu đội xe không kính – Phạm Tiến Duật*)

2. Cảm nhận của anh/chị về tâm lòng của ông Hai đối với làng quê, đất nước, với cuộc kháng chiến trong truyện ngắn “Làng” của Kim Lân

3. Phân tích đoạn thơ sau:

*“Lận đận đời bà biết mấy nắng mưa
Mấy chục năm rồi đến tận bây giờ
Bà vẫn giữ thói quen dậy sớm
Nhóm bếp lửa ấp iu nồng đượm
Nhóm niềm yêu thương, khoai sắn ngọt bùi.
Nhóm nồi xôi gạo mới sẻ chung vui
Nhóm dậy cả những tâm hình tuổi nhỏ
Ôi kì lạ và thiêng liêng – bếp lửa!”*

(*Bếp lửa – Bằng Việt*)

4. Cảm nhận của em về bài thơ Ánh trăng của Nguyễn Duy

ÁNH TRĂNG

*Hồi nhỏ sống với đồng
Với sông rồi với bể
Hồi chiến tranh ở rừng
Vàng trăng thành tri kỉ*

*Trần trụi với thiên nhiên
Hồn nhiên như cây cỏ
Ngỡ không bao giờ quên
Cái vàng trắng tình nghĩa.*

*Từ hồi về thành phố
Quen ánh điện cửa gương
Vàng trăng đi qua ngõ
Như người dưng qua đường.*

*Thình lình đèn điện tắt
Phòng buyn-đinh tối om
Vội bật tung cửa sổ
Đột ngột vàng trăng tròn.*

*Ngửa mặt lên nhìn mặt
Có cái gì rưng rưng
Như là đồng là bể
Như là sông là rừng*

*Trăng cứ tròn vành vạnh
 Kể chi người vô tình
 Ánh trăng im phăng phắc
 Đủ cho ta giết mình.
 (Ánh trăng – Nguyễn Duy)*

5. Cảm nhận của em về đoạn thơ sau :

*“... Ruộng nương anh gửi bạn thân cày
 Ruộng nương anh gửi bạn thân cày
 Căn nhà không mặc kệ gió lung lay
 Giếng nước gốc đa nhớ người ra lính
 Anh với tôi biết từng cơn ớn lạnh
 Sốt run người vừng trán ướt mồ hôi
 Áo anh rách vai
 Quần tôi có nhiều mảnh vá
 Miệng cười buốt giá
 Chân không giày
 Thương nhau tay nắm lấy bàn tay”
 (Đồng chí – Chính Hữu)*

6. Cảm nhận của em về vẻ đẹp nhân vật anh thanh niên trong *Lặng lẽ Sa pa* của nhà văn Nguyễn Thành Long.

7. Cảm nhận của em về đoạn thơ sau:

*“Bỗng nhận ra hương ôi
 Phả vào trong gió se
 Sương chùng chình qua ngõ
 Hình như thu đã về

 Sông được lúc dềnh dàng
 Chim bắt đầu vội vã
 Có đám mây mùa hạ
 Vắt nửa mình sang thu”
 (Sang thu – Hữu Thỉnh)*

🍀 Chúc các em làm bài thật tốt và đạt kết quả cao 🍀